

Program osnovna šola

KITAJŠČINA

kot izbirni predmet

Učni načrt

7. razred: 70 ur

8. razred: 70 ur

9. razred: 64 ur

SKUPAJ: 204 ure

Program osnovna šola

KITAJŠČINA

Izbirni predmet

Učni načrt

Člani predmetne komisije:

Avtorici učnega načrta:

doc. dr. **Saša Istenič**, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta

univ. dipl. sin. **Tea Sernelj**, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta

Recenzentki učnega načrta:

dr. **Jana S. Rošker**, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta

univ. dipl. sin. in angl. **Ana Stranščak**, Osnovna šola Vič, Ljubljana

Izdala: Ministrstvo RS za šolstvo in šport, Zavod RS za šolstvo

Za ministrstvo: dr. **Igor Lukšič**

Za zavod: mag. **Gregor Mohorčič**

Uredila: **Lea Lehner**

Jezikovni pregled: **Lea Lehner**

Ljubljana, 2011

Učni načrt je sprejet na 146. seji Strokovnega sveta za splošno izobraževanje z dne 22.11.2011

Kazalo

1 OPREDELITEV PREDMETA.....	5
2 SPLOŠNI CILJI PREDMETA.....	7
3 OPERATIVNI CILJI IN VSEBINE PREDMETA.....	7
3.1 Poslušanje in slušno razumevanje.....	8
3.2 Bralno razumevanje.....	8
3.3 Govor in govorno sporočanje.....	8
3.4 Pisanje in pisno sporočanje.....	9
3.5 Sporočilni nameni.....	9
3.6 Jezikovno znanje in sposobnosti.....	11
3.6.1 Glasoslovje s pravorečjem.....	11
3.6.2 Pravopis.....	14
3.6.3 Oblikoslovje in skladnja.....	15
3.7 Vsebine.....	18
4 STANDARDI ZNANJA.....	19
4.1 Standardi in minimalni standardi znanja ob koncu 7. razreda.....	19
4.2 Standardi in minimalni standardi znanja ob koncu 8. razreda.....	22
4.3 Standardi in minimalni standardi znanja ob koncu 9. razreda.....	24
5 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA.....	27
5.1 Uresničevanje ciljev predmeta.....	27
5.1.1 Poslušanje in slušno razumevanje.....	28
5.1.2 Govor in govorno sporočanje.....	30
5.1.3 Branje in bralno razumevanje.....	31
5.1.4 Pisanje in pisno sporočanje.....	32
5.1.5 Jezikovne sposobnosti.....	33
5.1.6 Besedišče.....	33
5.2 Individualizacija in diferenciacija.....	34
5.3 Medpredmetne povezave.....	34
5.4 Preverjanje in ocenjevanje znanja.....	34
5.4.1 Diagnostično preverjanje.....	35
5.4.2 Sprotno preverjanje.....	35
5.4.3 Končno preverjanje znanja.....	35
5.4.4 Slušno in bralno razumevanje.....	36
5.4.5 Govor.....	36
5.4.6 Pisanje.....	37
5.4.7 Ocenjevanje znanja.....	38
6. ZNANJA, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA.....	39

1 OPREDELITEV PREDMETA

Pričujoči načrt želi uvrstiti sodobno kitajščino kot izbirni tuji jezik v slovenski osnovnošolski program in ji s tem zagotoviti enakopraven položaj med drugimi tujimi jeziki. Sodobna kitajščina velja za najbolj razširjen materni jezik po številu govorcev na svetu ter je kot eden od šestih sprejetih uradnih jezikov Združenih Narodov vse pomembnejši akter na mednarodnem prizorišču. Ne le, da je dolga zgodovinska in kulturna tradicija Kitajske pustila vidne sledi v svetovni civilizaciji, s svojim ogromnim trgom in dinamičnimi smernicami eksplozivnega razvoja in še posebno s svojim trendom visoke gospodarske rasti v zadnjih desetletjih, je Kitajska botrovala k izjemnem povečanju zanimanja za kitajski jezik po vsem svetu. Gospodarske in politične spremembe Kitajske so bistveno spremenile tudi položaj in vlogo kitajskega jezika v Evropi. Danes je kitajščina kot izbirni, in delno tudi kot redni predmet, vse bolj uveljavljena v številnih osnovnih in srednjih šolah večine evropskih držav.

Zaradi same razsežnosti kitajskega ozemlja, ki povezuje kar 56 različnih etničnih skupin, ni presenetljivo, da se kitajski jezik deli na številna narečja, ki se med seboj tako zelo razlikujejo, da bi po nekaterih definicijah lahko veljali že za samostojne jezike. Kitajsko pisavo so prevzele tudi nekatere druge vzhodnoazijske države. Sodobna kitajščina, tj. standardni knjižni jezik, ki služi kot uradni jezik v Ljudski Republiki Kitajski (LRK), Republiki Kitajski (RK, Tajvan) in Singapurju, je osnovan na jeziku večinskega naroda Han (漢) in temelji na pekinškem narečju. Tako kot v univerzitetnem študiju sinologije, se tudi v slovenskem osnovnošolskem izobraževalnem sistemu poučuje sodobna kitajščina kot uradni jezik LR Kitajske in Tajvana. Izbirni predmet kitajščina je v osnovni šoli triletni predmet, ki se izvaja v obsegu dveh ur tedensko, tj. skupaj 204 ure. Učenci¹ lahko po enem ali dveh letih učenja tujega jezika prostovoljno prenehajo z učenjem kitajščine. Z učenjem tujega jezika lahko začnejo tudi v 8. ali 9. razredu, če imajo ustrezno predznanje. V tem primeru se predznanje kandidata ali kandidatke pred vstopom v program preveri. V izobraževanju posameznikov ima ta predmet predvsem splošno izobraževalno in vzgojno vlogo.

Učenci se usposablajo za temeljno ustno in pisno sporazumevanje v kitajščini, ki se bo lahko praktično apliciralo v najrazličnejših življenjskih situacijah. S spoznavanjem kitajskega jezika in pisave bodo učenci dobili pristnejši vpogled v kitajsko kulturo in civilizacijo ter sposobnosti premostitve limitacij tradicionalnih evropskih pojmovnih okvirov in diskurzov, ki so se izoblikovali v sklopu evropske kulturne tradicije. Poglobljeno razumevanje sodobne družbene

stvarnosti širše Kitajske in spoznavanje specifične kulture in ustreznega načina življenja bo doprineslo k razvoju strpnega odnosa do drugačnosti in s tem neposredno k osebnostnemu razvoju učencev. Konec koncev je poznavanje kulture in družbe, v kateri je nastal in v kateri se uporablja kitajski jezik, zagotovo ključno za njegovo učinkovitejšo uporabo.

¹ V tem učnem načrtu izraz učenec velja enakovredno za učenca in učenko. Enako izraz učitelj velja enakovredno za učitelja in učiteljico.

2 SPLOŠNI CILJI PREDMETA

- Usvojiti temeljno znanje za sporazumevanje v kitajščini z razvijanjem vseh jezikovnih sposobnosti (ustno in pisno sporočanje ter bralno in slušno razumevanje);
- omogočiti vpogled v sistem kitajskega jezika kot celote (glasoslovje, oblikoslovje, besedotvorje in besedoslovje) in spoznati jezikovne posebnosti;
- učence usposobiti za povezovanje pridobljenega znanja kitajščine in za njegovo praktično aplikacijo v realnem okolju;
- seznaniti učence s kulturnimi, demografskimi, geografskimi, zgodovinskimi, etnološkimi in ekonomsko-političnimi značilnostmi (posebnostmi) širše Kitajske in z možnostmi prepoznavanja lokalnih razlik in podobnosti znotraj te države oz. kitajske regije;
- razvijati sposobnosti za samostojno učenje in za kritično vrednotenje ter nadaljnje poglobljanje znanja;
- spoznati način življenja in miselnosti kitajske družbe in tako razvijati medkulturno zavest, spoštovanje in strpnost.

3 OPERATIVNI CILJI IN VSEBINE PREDMETA

Učenje kitajščine se močno razlikuje od učenja ostalih indoevropskih jezikov, saj poleg slovnične strukture zajema učenje latinične transkripcije pinyin, učenje različnih tonov posameznih zlogov, učenje zapisa pismenke (pravilne smeri in poteka zapisa posameznih potez pismenke) ter navsezadnje samega pomena posamezne pismenke. Pri kitajščini branje predstavlja svojevrsten del poučevanja, saj morajo učenci in učenke, preden lahko pismenko izgovorijo, poznati njeno izgovorjavo, kar vključuje tudi poznavanje ustreznega tona. V kitajščini se pomen posamičnih besed oziroma zlogov namreč razlikuje glede na ton, v katerem se ta beseda oz. zlog izgovarja. Poznamo štiri takšne tone, katerih slušno in govorno razlikovanje je predpogoj za slušno in govorno razumevanje. Zato se učenje kitajščine ponavadi prične s slušnim razumevanjem, predvsem s prepoznavanjem kitajskih glasov in tonov. Učenci bodo namreč znali prebrati enostavno besedilo šele, ko bodo poznali nekaj 100 pismenk. Koherentno podajanje slovničnih vsebin in novih pismenk, ki bo temeljilo na problemsko hierarhizirani postopnosti, bo učencem podalo celovit vpogled v sistem kitajskega jezika. Razvili bodo sposobnosti branja, pisanja, poslušanja in govora ter bodo na ta način zmožni aplicirati pridobljeno znanje jezika v specifičnih okoliščinah. Izbrani tematski sklopi bodo podali raznovrstne socio-kulturne vsebine, ki bodo učence podrobneje seznanili s kitajsko družbo in

kulturo.

3.1 Poslušanje in slušno razumevanje

- Pridobiti strategije in tehnike učenja ter sporazumevanja, ki bodo omogočile hitro in jasno razumevanje informacij;
- prepoznati in razumeti različne naglasne in intonacijske vzorce (obvladati osnovne kitajske glasove, ločiti artikulacijsko podobne in različne glasove, latinično transkripcijo pinyin, podobnosti in razlike v primerjavi s slovensko abecedo);
- razumeti in slediti ustnim navodilom učitelja;
- razumeti in analizirati različne govorne vzorce (besedila v avtentičnih govornih situacijah, krajše odseke radijskih in TV oddaj, pregovore, chengyuje, duiliane in idiomatske izraze).

3.2 Bralno razumevanje

- Tekoče branje v transkripciji pinyin;
- razlikovati med zapisom in izgovorom posameznih glasov in besed;
- tekoče branje naučenih pismenk (v enem šolskem letu se učenci in učenke naučijo okrog 300 pismenk);
- prepoznati sporočilni namen besedil različnih zvrsti v pinyinu in pismenkah;
- razviti sposobnost hitrega iskanja željenih informacij v določenem besedilu;
- razviti sposobnost različnih vrst branja: glasno, tiho, počasno, hitro, izmenično, po vlogah, skupinsko, selektivno.

3.3 Govor in govorno sporočanje

- Usvajanje kontaktnih (pozdravljanje, predstavljanje, zahvaljevanje, voščenje, čestitanje, opravičevanje, ipd.), neposrednih (prošnja, predlog, nasvet, zahvala, opomin, ipd.), ekspresivnih (izražanje veselja, žalosti, radovednosti, začudenja, neodobravanja, ipd.), prikazovalnih (poročilo, sporočilo, pojasnilo, dokaz, izjava, ipd.) in ostalih govornih dejanj;
- usvajanje osnovnih pravil kitajskega jezika v izgovorjavi, intonaciji in stavčnem ritmu z

uporabo ustreznih tonskih naglasov in poudarkov;

- razvijanje sposobnosti pripovedovanja in poročanja o vsakdanjih temah v sedanosti, preteklosti ter o namerah za prihodnost;
- razvijanje debatnih in retoričnih sposobnosti;
- razvijati sposobnosti recitiranja in petja pesmi.

3.4 Pisanje in pisno sporočanje

- Oblikovati vsebinsko, oblikovno in jezikovno pravilno sporočilo;
- natančno zapisovanje v transkripciji pinyin z ustreznimi tonskimi naglasi;
- natančno zapisovanje v pismenkah s pravilnim zaporedjem potez pri posameznih pismenkah;
- sistematizirano učenje poenostavljenih in tradicionalnih pismenk;
- učenje kompleksnejših pismenk preko poznavanja njihovih sestavnih delov;
- natančno prepisovanje posameznih besed in povedi v pismenkah;
- razvijanje samostojnega pisanja različnih vrst besedil;
- pravilno reševanje pisnih nalog;
- pravilno pisanje po nareku;
- razvijanje sposobnosti prevajanja enostavnejših besedil.

3.5 Sporočilni nameni

Učenci se naučijo vzpostaviti in ohraniti stik s sogovornikom pri:

- pozdravljanju,
- srečevanju,
- spoznavanju ljudi.

Znajo se tudi izražati oz. odgovarjati pri:

- predstavljanju,
- predstavljanju drugih,
- povpraševanju o drugih,
- nagovoru drugih,

- poslavljanju,
- voščilih,
- izražanju zahvale.

Učenci se naučijo poizvedovati po informacijah oz. odgovarjati nanje v zvezi z\

- krajem in smerjo;
- časom;
- vremenom;
- ceno;
- predmeti;
- osebnimi podatki, zunanostjo, značajem in v zvezi z drugimi vidiki vsakdanjega življenja, ki so blizu učenčevi starosti.

Učenci se naučijo:

- poimenovati,
- opisovati,
- poročati in pripovedovati.

Učenci lahko:

- izražajo mnenja;
- izražajo svoja čustva in razpoloženja ter prepoznavajo le-ta pri sogovorniku;
- izražajo veselje, jezo, prepričanje, negotovost, presenečenje, strinjanje, nestrinjanje, občudovanje, navdušenje, naklonjenost, nenaklonjenost, kritiko, skrb, opravičilo, pohvalo, ipd.

Učenci se naučijo:

- vplivati na voljo in hotenja sogovornika;
- predlagati;
- prositi;
- dajati navodila;
- ukazovati.

Učenci so motivirani, da:

- aktivno sprašujejo in odgovarjajo o izgovorjavi, o pisavi in pomenu besed;

- prosijo, da se nekaj ponovi, pove počasneje, glasneje, ipd.

3.6 Jezikovno znanje in sposobnosti

3.6.1 Glasoslovje s pravorečjem

Učenci spoznavajo in usvajajo:

- Glasove kitajskega jezika.
 - Kitajska pisava je ideografska, saj vsaka pismenka opisuje določeno besedo ali določen sestavni del pomena besede. Medtem, ko je v slovenščini fonetična enota predstavljena s fonemi, je kitajščina po svojem ustroju večinoma morfemska pisava. Morfemi so glasovno izraženi kot zlogi in v večini primerov ena pismenka predstavlja en zlog. Osrednja fonetična enota kitajskega jezika je torej jezikovni zlog oziroma jezikovno-tonalni zlog. Zlogi so sestavljeni iz začetnih soglasnikov in končnic. Ločimo 23 začetnih glasov in 37 končnih, torej skupno 60 osnovnih glasov. Kombinacije začetnic in končnic dajo skupaj 411 različnih zlogov.

Začetni glasovi:

nepriidihnjn	pridihnjn	nosnik	nezveneči pripornik	zveneči pripornik	konvencija za izgovorjavo I in U na začetku besede
b	p	m	f		w
d	t	n		l	
g	k		h		
j	q		x		y
z	c		s		
zh	ch		sh	r	

Končni glasovi:

7 enostavnih	a, e, ê, i, o, u, ü
14 sestavljenih	ai, ao, ei, er, ia, iao, ie, iou, ou, ua, uai, üe, uei, uo
16 nosnih (8 sprednjih in 8 končnih)	an, en, ian, in, uan, üan, uen, ün
	ang, eng, iang, ing, iong, ong, uang, ueng

- Izgovorjavo (razlike v izgovorjavi med slovenščino in kitajščino; izgovorjava glasov, ki jih slovenščina ne pozna in so težje usvojljivi). Izgovorjava večine črk je zelo podobna slovenski izgovorjavi, največje posebnosti so črke j, q, x, r ter izgovorjava določenih samoglasnikov:
- e: kadar je samostojni samoglasnik (de, ne, zhe, ge, ...) polglasnik za y glas ê , dolgi in ozki e;
- i: običajno kot i razen za c, s, z, r se izgovarja polglasno (glas se oblikuje na trdem nebu oz. zgornji dlesni, kot pri "l");
 - ci, si, zi
 - chi, shi, zhi
- končnica -an se za y izgovarja kot /en/ s kratkim širokim e;
- končnica -ian: a se izgovori kot /e/;
- končnica -ng se vselej izovarja kot mehkonobni n (nosni n);
- erizacija: zlitje končnice -er s samoglasnikom v predhodnem zlogu:
- wan + er → wanr (izgovor /war/);
- končnica -u se za: j, q, x in y izgovarja se preglasom (ü);
- zlogi, ki se napišejo z navadnim u, izgovorijo pa /ü/ so:
 - ju, juan, jue, jun
 - qu, quan, que, qun
 - xu, xuan, xue, xun
 - yu, yuan, yue, yun
- zlogi, ki se lahko napišejo tudi z /ü/ (zaradi dvojnih pomenov):
 - lü, lüe
 - nü, nüe.

– Različne tonske oblike in pomenske vloge.

- Kitajski zlogi se pojavljajo v štirih (petih) različnih tonskih oblikah, zato ima isti zlog lahko povsem različne pomene, če ga izgovorimo v različnih tonih. Določeni so štirje simboli, ki izražajo tone zlogov:

1. kratka vodoravna črtica (-) za prvi ton (visoki ton: izgovarja se nekoliko nad povprečno tonalno višino govora);
2. poševna črtica, ki narašča od leve proti desni (/) za drugi ton (rastoči ton: prične se na povprečni tonski višini govorečega in narašča do višine prvega tona);
3. rahlo zaukrivljena črtica (˘) za tretji ton (nizki krožni ton: prične se nekoliko pod povprečno tonsko višino govora, najprej rahlo upade, nato pa se vzpenja do povprečne višine govora);
4. poševna črtica, ki pada od leve proti desni (\) za četrti ton (padajoči ton: prične se na višini prvega tona in pada do najnižje tonske višine tretjega tona);
5. poleg teh štirih tonov je pomemben tudi nevtralni ton (ˊ), ki se uporablja samo v povezavi z drugimi toni, izgovori se kratko in nepoudarjeno (npr. māma, yéye, jiějie, xièxie, láile). Primer različne tonske uporabe zlogov »DA«, »TANG« in »MA«:

dā	dá	dǎ	dà
postaviti, zgraditi	odgovoriti	tolči, udariti	velik
搭	答	打	大

tāng	táng	tǎng	tàng
juha	sladkor	ležati	grajati, segreti
湯 [汤]	糖	躺	燙 [烫]

mā	má	mǎ	mà	ma
mama, mati	konoplja, lan	konj	zmerjati	vprašalni členek

媽 [妈] 麻 馬 [马] 罵 [骂] 嗎 [吗].

1. Položaj zapisa tonov: oznake za ton vedno pišemo nad glavnimi samoglasniki (huài) po naslednjem vrstnem redu 'A', 'O', 'E', 'I', 'U', 'Ü', z edino izjemo kombinacije 'IU', kjer je tonska oznaka nad črko 'U'.

- Različno intonacijo v trdilnih, vzkličnih, velednih in vprašalnih povedih.
- Učenci razvijajo posluš za govorjeni jezik ob naravnih in oblikovanih vzorcih.

3.6.2 Pravopis

- Pisanje v pinyin transkripciji (ustrezno črkovanje, navedba tonov in ločevanje besed).
 - Kitajščina v osnovi uporablja logografske pismenke, vendar ima poleg teh tudi uradno priznan sistem za zapisovanje kitajskih glasov in besed v latinici po direktiji vlade Ljudske republike Kitajske iz leta 1958 ter od leta 2009 tudi po direktiji vlade Republike Kitajske na Tajvanu. Ta latinični zapis se imenuje pinyin (pīnyīn 拼音) in se zapisuje s 26 črkami latinice.
- Osnovna pravila usmeritve in vrstnega reda zapisovanja potez posameznih pismenk:
 - 1) od zgoraj navzdol (毛),
 - 2) od leve proti desni (州),
 - 3) vodoravne črte pred ostalimi (十),
 - 4) glavni del pred navpično potezo (中),
 - 5) od sredine proti zunanosti (小),
 - 6) od zunaj navznoter (同),
 - 7) spodnja poteza v okvirih je zadnja (回),
 - 8) glavni del pred pikami (母).
- Ločevanje radikala, signifika in fonetika v posamezni pismenki.
 - Večina pismenk je sestavljenih iz dveh različnih delov, od katerih je eden (praviloma levi del) nosilec približnega pomena oziroma semantični indikator pismenke, signifika; drugi pa nosilec izgovorjave, fonetik. Poznamo tri osnovne

sisteme, po katerih so sestavljene kitajske pismenke:

1. Piktogramski sistem (neposredno ohranjeni simboli)
 2. Sistem signifik – signifik (kombinacija dveh nosilcev pomena)
 3. Sistem signifik – fonetik (kombinacija nosilca pomena in nosilca izgovorjave)
- Vsaka pismenka poleg tega vsebuje oziroma predstavlja radikal. Najbolj uporabljan seznam tradicionalnih nosilcev pomena vsebuje 214 vrst radikalov. Čim učenci obvladajo »kritično množico pismenk« (okrog 100), lahko samostojno analizirajo povezavo med radikalom, signifikom in fonetikom. Poznavanje radikalov učencem znatno olajša učenje novih pismenk.
- Poznavanje osnovnih pismenk.
- Za običajno pismenost je treba poznati od 2.500 do 5.000 pismenk, kar je manj kot desetina doslej evidentiranih pismenk (nad 80.000). Osnovnošolski otroci se bodo v treh letih naučili okrog 1.000 pismenk. Učitelji bodo učencem pomagali rekonstruirati slikovne izvore piktogramov in metaforične povezave med sestavljenimi pismenkami in piktogramskimi radikali.
- Raba ločil.
- Vrstni red stavčnih členov. (Ker sodi kitajščina k izoliranim jezikom, je poznavanje le-tega izjemno pomembno, zlasti za razumevanje kompleksnejših stavkov.)

3.6.3 Oblikoslovje in skladnja

- Učenci spoznavajo in usvajajo oblikoslovne posebnosti kitajskega jezika.
- Slovnice kategorije kitajskega jezika ne ustrezajo popolnoma kategorijam, ki jih poznamo v slovenščini ali drugih indoevropskih jezikih. Vloga posamezne kitajske besede se namreč lahko zamenja glede na sobesedilo, v katerem se uporablja, in tako lahko stoji enkrat v vlogi samostalnika, drugič pa glagola. Prav tako, določenih besednih vrst, na primer stanjskih glagolov, indoevropski jeziki ne poznajo, zato je učenje le-teh težavnejše. Po drugi strani pa kitajščina ne pozna in ne potrebuje spregatev in sklanjatev, niti ne pozna določenih zakonitosti časovne in spolne opredelitve v evropskem smislu. Zaradi nepregibnosti kitajskih besednih vrst je vrstni red besed v stavku tisti, ki odloča o samem

pomenu stavka.

– Razumevanje besednih vrst.

1. Samostalnik:

- vloga samostalnika;
- prepoznavanje samostalnika iz njegove pozicije znotraj stavka;
- vrste samostalnikov (občna, lastna, snovna, pojmovna imena, itd.);
- tvorba množine s pripono -men 门 (門) ;
- kontekstualne posebnosti kitajščine;
- tvorba moških in ženskih spolov besed s priponama nán 男 (moški) in nǚ 女 (ženski), kot npr. 女学生, 男学生 (女學生, 男學生).

2. Člen:

- vloga člena;
- vrste členov;
- raba členov in posebnosti njihove uporabe;
- specifični členi, ki v indoevropskih jezikih ne obstajajo (的, 了), itd.

3. Pridevnik:

- vloga pridevnika;
- vrste pridevnikov: kakovostni pridevnik in pridevniški zaimek (kazalni, svojilni, nedoločni);
- stopnjevanje kakovostnega pridevnika: osnovnik, primernik in presežnik;
- mesto pridevnikov (osnovne značilnosti);
- uporaba členka de 的 v vlogi pridevniškega obrazila.

4. Zaimek:

- Vloga;
- vrste zaimkov (osebni, kazalni, svojilni, nedoločni, vprašalni);
- arhaični zaimki, kot npr. 其, 之,;
- mesto zaimkov (osnovne značilnosti);
- raba vprašalnih zaimkov.

5. Števnik:

- vloga;
- vrste števnikov: glavni in vrstilni.

6. Merilnik:

- vloga;
- vrste merilnikov.

7. Prislov:

- vloga;
- vrste prislovov;
- prislovne zveze.

8. Predlog:

- vloga;
- vrste predlogov;
- raba najbolj uporabnih predlogov;
- vezava predlogov.

9. Veznik:

- vloga;
- vrste.

10. Medmet:

- vloga;
- raba: izrazna funkcija v povezavi s sporočilnimi nameni.

11. Glagol:

- vloga;
- oblikoslovne značilnosti kitajskega glagola;
- glagolske kategorije;
- pomožni glagoli;
- trdilne in nikalne oblike;
- specifično izražanje časa – dovršniki in nedovršniki (了, 着);
- izražanje sprememb;
- specifične konstrukcije (把, 以。。。为) itd;
- stanjski glagoli;
- rezultativni glagoli in izražanja možnosti in nemožnosti z njihovo pomočjo.

– Določene posebnosti ustroja kitajskih besed in stavkov:

- sestavljenke (npr. samostalnik + samostalnik: 電 elektrika + 腦 možgani → 電腦 [电脑] računalnik); (aglutinirna posebnost kitajščine);
- podvojene besede (nekateri glagoli in pridevniki se lahko podvajajo s čimer nakazujejo kratko in hitro izvajanje nekega dejanja oziroma okrepijo pomen

- pridevnika, npr. 大大的 zelo velik);
 - izposojenke (besede izposojene iz tujih jezikov, npr. 咖啡 kava);
 - specifična struktura določenosti oz. določljivosti (的, 之);
 - možnost nastopanja besed v vlogi različnih besednih vrst (izolativna posebnost kitajščine).
- Skladnja stavka (prosti stavek, zloženi stavek in besedni red, zgradba stavka in besedila; primerjava med kitajščino in slovenščino).
- Osnovni vrstni red stavčnih členov kitajščine temelji na načelu: osebek-povedek-predmet. Na primer, 我喝茶。Wǒ hē chá. (Jaz pijem čaj.).

3.7 Vsebine

Predlagano tematsko področje predstavlja okvir, v katerem učenci udeležujejo splošne in operativne cilje pouka kitajščine. Poleg splošnih tematskih sklopov, predvidena področja vključujejo različne vidike kitajske družbe s poudarkom na tradicionalnem in sodobnem kulturnem življenju. Obravnava tem omogoča učencem seznanitev s specifičnim besediščem in spoznavanje sveta, kulture ter civilizacije govorcev kitajskega jezika, obenem pa ima z razumevanjem sporočila tudi možnost izražanja stališč in aktivnega sodelovanja. Učitelj mora priskrbeti čimveč avtentičnih besedil kot so: legende, zgodbe, časopisni članki, oglasi, navodila, kuharski recepti, stripi, pisma in kartice, itd. Besedišče mora biti predvsem primerno učenčevim nivojem in uporabno iz komunikacijskega aspekta. Predlagane okvirne teme so:

1. Pozdravljanje in predstavljanje sebe in drugih (osebni podatki, lastna imena, zunanji videz, interesi, nagnenja, značaj, razpoloženje).
2. Družina in dom (družinski člani, prijatelji, praznovanja, stanovanje, oprema, oblačila, bivalno okolje, kultura bivanja kitajsko govorečega sveta).
3. Širše okolje (države in narodnosti, jeziki, podatki o geografiji in zgodovini širše Kitajske, sociokulturne zanimivosti Kitajske, običaji in navade, verovanja).
4. Šola, izobraževanje (vrste šol, šolski predmeti, življenje v šoli, interesne dejavnosti).
5. Prosti čas, zabava, šport (prosti čas, igre, izleti, šport in rekreacija, glasba, gledališče, kino, televizija).
6. Počitnice (načrtovanje počitnic, priprava, oprema).
7. Mesto, promet.

8. Telo in zdravje (telo, deli telesa, osebna higiena, počutje, bolezni, poškodbe, skrb za zdravje).
9. Nakupovanje in prodajanje (vrste trgovin, cene, načini plačevanja, mere, denar, valute, menjava denarja).
10. Hrana in pijača (jedi, pijače, obedi, naročanje hrane in pijače, kitajske jedi in navade pri prehranjevanju, kultura pitja čaja, kuharski recepti, ipd.).
11. Javne službe, označbe (pošta, telefon, banka, carina, promet in prometni znaki, policija, bolnišnica, ipd.).
12. Delo (različni poklici, delovni čas).
13. Čas, vreme in podnebje (koledar, ure, deli dneva, meseci, letni časi, vrste vremena, podnebje kitajski prazniki in praznovanja).
14. Rastlinstvo in živalstvo (vrste rastlin in živali, zaščita narave in okoljevarstvo).
15. Izbrane aktualne družbene teme.

4 STANDARDI ZNANJA

Oblikovanje standardov učnega načrta temelji na Skupnem evropskem jezikovnem okviru za učenje, poučevanje in preverjanje/ocenjevanje jezikov (SEJO), ki je najobsežnejše in najcelovitejše priporočilo za delovanje s področja učenja in poučevanja tujih jezikov. Standardi znanja so opredelitev zahtevanih spoznavnih operacij v kontekstu neke vsebine, zato so v učnem načrtu navedeni splošno, učitelj pa jih v letnem in sprotnem načrtovanju ob vsakem učnem sklopu oziroma vsaki učni temi in vsebini še natančneje določi. Predlagane ravni doseganja standardov in minimalnih standardov znanja za vsak posamezni razred v tretjem izobraževalnem obdobju so sledeče:

4.1 Standardi in minimalni standardi znanja ob koncu 7. razreda

V prvem letu poučevanja razvijamo sporazumevalno zmožnost na ravni A1 po Skupnem evropskem jezikovnem okvirju. Usvajanje kitajščine pri mlajših učencih je postavljeno v jezikovne okvirje, ki obsegajo besedilni svet otrokovega stvarnega sveta. Učenci oblikujejo sporočila v kitajskem jeziku predvsem na podlagi izkušenj iz prvega in drugega tujega jezika. Njihovo besedno sporočanje je skladno z doseženo stopnjo razvoja sporazumevalne zmožnosti v kitajščini, kar pomeni, da je usklajeno s sporazumevalnim sobesedilom in govornim

položajem učencev, vendar ni nujno jezikovno ustrezno. Učenci dopolnjujejo govorno sporočanje s kretnjami in gibanjem, risanjem, likovnim in figuralnim oblikovanjem, posameznimi glasovi, petjem.

Učenci v prvem letu učenja:

- ob poslušanju besedne vsebine v kitajščini spoznajo intonacijo in melodijo jezika;
- na podlagi stavčne intonacije razumejo, za kakšno vrsto jezikovne spodbude gre: vprašanje, ukaz, pripoved itd.;
- posamezne besede, besedne zveze in krajše sporočila v kitajskem jeziku izgovarjajo razumljivo;
- s ponazorili (gib, mimika obraza, risba, glasba) razberejo pomen besed, besednih zvez in kratkih besedil, ki so jih obravnavali pri pouku;
- razumejo osnovna navodila, ki usmerjajo delo pri pouku;
- razumejo in uporabijo osnovne in najbolj pogoste sporazumevalne vzorce, ki jih uporabijo v govornem položaju, v okviru predvidljivih okoliščin (čestitka, vabilo, pozdravljanje);
- poimenujejo predmete, opišejo nekatere njihove lastnosti (število, barvo, velikost ipd.), jih razvrstijo ter umestijo v prostor (blizu, daleč, na desno, na levo) ali čas (sedaj, prej, danes, včeraj);
- navedejo dejanja in pojave iz neposrednega okolja, prepoznajo razlike in podobnosti (npr. vreme, letni čas);
- v igralnih dejavnostih preprišejo, zapišejo in preberejo posamezne pismenke;
- razvijejo občutljivost za drugačnost jezikov in kultur;
- uresničijo potrebe po gibanju, ustvarjanju, podoživljanju, raziskovanju in druženju.

Minimalni standardi znanja

V prvem učnem letu se posvečamo predvsem razvijanju zmožnosti slušnega razumevanja, govornega sporočanja in sporazumevanja. Z igro in drugimi metodami, ki spodbujajo naravno usvajanje jezika, pri učencih spodbujamo razumevanje, pomnjenje besed in besednih zvez, prevzemanje osnovnih sporazumevalnih vlog, sprejemanje in upoštevanje temeljnih vljudnostnih dogovorov. Učenci so sposobni pokazati naslednja znanja in jezikovne spretnosti:

Slušno razumevanje:

- razumejo zelo omejeno število besed in besednih zvez (pozdravi, imena, števila do 20);
- razumejo preprosta najpogosteje uporabljena učiteljeva navodila, preproste napotke in opozorila, podkrepjena z mimiko in s kretnjami ter ob pomoči slikovnih elementov;
- na podlagi intonacije prepoznajo trditev, zanikanje, vprašanje, ukaz;
- razumevanje z upoštevanjem navodil, z izdelki (na primer risanje), oziroma besednim ali nebesednim odzivom, lahko tudi v slovenščini;
- z velikim naporom razumejo najpreprostejše jezikovne izjave;
- razberejo temo besedila, če govorec besede izgovarja počasi in razločno, po potrebi ponovi ali vsebino besedila ponazori z nebesednimi sredstvi.

Govorno sporočanje in sporazumevanje:

- pravilno izgovarjajo kitajske glasove;
- so sposobni slušne in govorne diferenciacije štirih (petih) tonov in razumejo pomenske razlike temelječe na različnih tonih;
- posnemajo govor in prepoznajo izraze za posamezne predmete (ponavljanje, petje, izštevanke, govor po vzorcu);
- izgovarjajo naučene besede in besedne zveze dokaj razumljivo, sicer izgovarjava še povzroča velike težave pri sporazumevanju;
- dobro obvladajo omejeno število osnovnega besedišča in naučene standardne izraze;
- na osebna vprašanja odgovarjajo s kratkimi replikami;
- se vključijo v preproste, kratke in jasno strukturirane (običajno vnaprej naučene/poučevane) sporazumevalne vloge v poznanih mu okoliščinah;
- ne znajo se še samostojno izražati;
- pri stikih z vrstniki uporabijo nekatere vljudnostne dogovore (npr. pozdrav, zahvala, čestitka itd.);
- poznajo temeljne kulturne razlike in podobnosti med kitajsko govorečim in slovenskim svetom;
- pri govoru so mogoči daljši premori, prekinitve in ponavljanja.

Bralno razumevanje:

- (glasno) berejo posamezne besede, besedne zveze in stavke zapisane v transkripciji pinyin (izgovarjava je še pomanjkljiva);
- prepoznajo manjše število znanih besed in besednih zvez zapisanih v pismenkah ter jih

razvrstijo k slikam.

Pisno sporočanje:

- usvojijo pinyin in se naučijo osnovnih pravopisnih pravil;
- poznajo strukturne značilnosti pismenk, ločijo radikal od fonetika;
- preslikajo posamezne besede in besedne zveze;
- prepišejo samostojno ali po nareku posamezne besede ali besedne zveze v pinyinu (zapis lahko vsebuje napake);
- znajo na kratko v pinyinu izraziti neposredne želje in podatke o sebi.

4.2 Standardi in minimalni standardi znanja ob koncu 8. razreda

V drugem letu poučevanja razvijamo sporazumevalno zmožnost na ravni A1 in delno na ravni A2 po Skupnem evropskem jezikovnem okvirju. V tem obdobju se uporaba nebesednih sredstev sporočanja in raba slovenščine postopoma umakneta, tako da učenci sprejemajo in tvorijo besedila v kitajskem jeziku. Pojavijo se prve primerjave med slovenskim in kitajskim jezikom, učenci spoznavajo osnovne slovnične strukture sodobne kitajščine. V tem učnem obdobju razvijejo osnovno pismenost v kitajščini. Besedila, ki jih obravnavajo pri pouku, so vedno daljša in/ali zahtevnejša.

Učenci v drugem letu učenja:

- razumljivo izgovarjajo posamezne besede in enostavnejše povedi zapisane v transkripciji pinyin in pismenkah;
- razumejo navodila, ki uravnavajo učni proces;
- razberejo splošno sporočilo obravnavanega besedila in ga povzamejo v kratkih odgovorih na vprašanja;
- prepoznajo glavne razlike med slovenščino in kitajščino; razumejo specifične osnovnih slovničnih struktur sodobne kitajščine v odnosu do različnega ustroja indoevropskih jezikov;
- tvorijo preprosto govorno besedilo: opišejo osebe, predmete, pojave, dejanja iz neposrednega okolja, pri čemer že navajajo posamezne podrobnosti, kot so dobčeni specifični podatki, odnose med osebami, ki nastopajo v besedilu;
- tvorijo preprosto pisno besedilo na podlagi predloge ali navodil (npr. razglednica,

- čestitka, esporočilo, kratek opis osebe, predmeta, kraja);
- poznajo principe poenostavljanja pismenk.

Minimalni standardi znanja

V drugem učnem letu nadaljujemo razvijanje zmožnosti slušnega razumevanja, govornega sporočanja in sporazumevanja. Postopno začnemo uvajati tudi bralno razumevanje in pisno sporočanje. Tudi v tem obdobju je zelo uporabna metoda igre, ki se prilagaja kognitivnemu in socialnemu razvoju učencev. V pouk vključujemo načelo naravnega usvajanja sodobnega kitajskega jezika v življenjskih okoliščinah. Slovnicih znanj posebej ne razlagamo, ampak jih urimo in utrjujemo v različnih govornih položajih. V tem obdobju učenci postopno spoznavajo nabor kitajskih pismenk, njihov ustroj in pravilni potek zapisa in se postopno uvajajo v branje in pisanje. Učenci so sposobni pokazati naslednja znanja in jezikovne spretnosti:

Slušno razumevanje:

- razumejo osnovna (najpogosteje uporabljena) učiteljeva navodila, preproste napotke in opozorila pri pouku;
- razumejo omejeno število besed, kratkih povedi, vprašanj in navodil, ki se nanašajo nanj v neposrednem okolju;
- interpretirajo preproste pesmi (s kretnjami, z mimiko, s celim telesom);
- s težavo razumejo preproste izjave, ki niso jasno umeščene v govorno situacijo;
- med poslušanjem razlikujejo glasove in glasovne sklope;
- razumejo bistveno sporočilo slišane besedila znane (obravnavane) tematike, če govorec besedilo posreduje počasi in razločno ter ga po potrebi ponovi.

Govorno sporočanje in sporazumevanje:

- dobro obvladajo omejeno število osnovnega besedišča in naučene standardne izraze (izgovarjava pogosto otežuje sporazumevanje);
- ustrezno poimenujejo posamezne predmete, pojave in dejanja okrog sebe;
- poznajo pogosto rabljeno besedišče in nekatere vljudnostne vzorce (prošnje, zahvale, ipd.);
- poznajo najosnovnejše jezikovne strukture;
- na zelo preprost način predstavijo sebe, druge osebe, predmete, nekatere pojave (na primer vremenske pojave) in dejanja, ki se navezujejo na njihov izkušenski svet;

- govorijo v vodenih nalogah z veliko podpore, pri govoru pogosto nastopijo premori in prekinitve;
- v zelo omejenem obsegu znajo postavljati osnovna vprašanja in nanje odgovarjati, pri tem pogosto potrebujejo pomoč sogovornika;
- tudi pri čisto preprostem pogovoru prihaja do številnih raznolikih napak.

Bralno razumevanje:

- (glasno) berejo in razumejo pomen posameznih preprostih besed, besednih zvez in povedi ob vizualni podpori;
- razumejo imena, napise in druga zelo kratka in preprosta besedila;
- razberejo temo besedila, osebe, kraj dogajanja;
- najdejo in razumejo posamezen podatek v preprostem besedilu, če ga po potrebi še enkrat preberejo;
- berejo in razvrstijo besedne kartice v pravilnem zaporedju ob/po branju;
- omejeno razumejo neznano besedo, tudi če je iz konteksta lahko razumljiva.

Pisno sporočanje

- prepišejo samostojno ali po nareku posamezne besede ali besedne zveze v transkripciji pinyin in pismenkah;
- zapišejo enostavnejšo kratko poved;
- znajo posredovati neposredne prošnje in želje v kratkih povedih (kot odgovore na vprašanja in v obliki zapiskov v pinyinu);
- dopolnjujejo preprosto besedilo s posamezno besedo ali besedno zvezo;
- na pamet naučene besedne zveze zapišejo pravilno, sicer se pri prostem pisanju pojavljajo številne raznolike napake.

4.3 Standardi in minimalni standardi znanja ob koncu 9. razreda

V zadnjem učnem letu razvijamo sporazumevalno zmožnost na ravni A2 (minimalni standard znanja) in delno na ravni B1 po Skupnem evropskem jezikovnem okvirju. Učenci razvijajo raznovrstne sporazumevalne strategije, s katerimi načrtujejo, izvedejo in vrednotijo izbrane ali določene naloge. S sporazumevalnimi strategijami uravnovežijo lastne zmožnosti, sposobnosti, zmožnosti in znanja, ki jih uporabijo pri vključevanju in sprožanju sporočanjejskih dejanj ali procesov. Na podlagi teh strategij učenci usmerjeno poslušajo, berejo, sporočajo in se

sporazumevajo v okviru danega sobesedila glede na namen, v skrbi za razumljivost in jezikovno ustreznost sporočila. Učenci uporabljajo nekoliko širši nabor osnovnih sporočanjских struktur, ki jih spoznavajo in ozaveščajo na podlagi rabe v življenjskih govornih položajih. Z različnimi metodami (na primer z igro ali s pomočjo samonareka itd.) urijo pravopisne posebnosti.

Učenci v tretjem letu učenja:

- upoštevajo posebnosti kitajskega pravorečja in pravilno izgovorijo in naglasijo besedo, besedno zvezo in kratko poved;
- razumejo navodila pri pouku in najbolj pogosta navodila, s katerimi se srečujejo v svojem okolju;
- razberejo splošno sporočilo obravnavanega besedila in nekatere podatke, povzamejo vsebino besedila z vprašanji in samostojno, s svojimi besedami;
- tvorijo govorno besedilo: opišejo osebo, predmet, žival, dejanje, dogodek, pojav, izrazijo svoje izkušnje, načrte, svoje strinjanje ali nestrinjanje in so sposobni uporabiti slovnične strukture in fonetične zakonitosti sodobne kitajščine v prostem pogovoru;
- sodelujejo v preprostem pogovoru na temo svojega interesnega področja; poiščejo podatek in ga posredujejo drugim;
- preoblikujejo vsebino govornega ali pisnega besedila, pri čemer spreminjajo osebe, kraj dogajanja, konec zgodbe;
- z iztočnico ustvarjalno tvorijo govorno ali pisno besedilo, v katerem izražajo svoje izkušnje;
- občutja, vtise, načrte, strinjanje ali nestrinjanje;
- natančno zapisujejo v transkripciji pinyin z ustreznimi tonskimi naglasi;
- natančno zapisujejo pismenke s pravilnim zaporedjem potez;
- po učiteljevih navodilih poiščejo želene podatke na svetovnem spletu, v slovarju in drugih priročnikih,
- spoznajo geografske in kulturne posebnosti širše Kitajske, jih primerjajo s slovenskimi.

Minimalni standardi znanja

V zadnjem razredu se posvečamo razvijanju sporazumevalne zmožnosti v vseh njenih

sestavinah: govorno in bralno razumevanje, govorno sporočanje in sporazumevanje ter pisno sporočanje. Kljub temu pa vsi učenci ne dosegajo predpisanega standarda znanja. Vzrokov za to je več; največkrat je razlog pomanjkanje stikov s kitajskimi govorci, mediji, jezikom in kulturo. Kljub temu pričakujemo, da ob koncu osnovnošolskega izobraževanja vsi učenci:

- razumejo preprosta besedila iz svojega vsakdana;
- sodelujejo v vsakodnevnih pogovorih, čeprav je njihov odziv skromen (s posamezno besedo in besedno zvezo) in ni povsem usklajen s sporazumevalnimi okoliščinami;
- tvorijo preprosta besedila, ki so razumljiva kljub (številnim) jezikovnim napakam;
- znajo samostojno uporabiti slovarje kitajskega jezika ter imajo tako več možnosti za samostojno odkrivanje novih besed.

Učenci so sposobni pokazati naslednja znanja in jezikovne spretnosti:

Slušno razumevanje:

- razumejo in upoštevajo večino navodil, s katerimi se srečuje pri pouku in v okolju;
- razumejo preprosta sporočila in sledi pogovoru pri zanj pomembni temi;
- razumejo vsebino kratkih, preprostih pogovorov in sporočil in ga povzamejo na podlagi vprašanj;
- razumejo besedilo iz obravnavanega učnega sklopa in po vprašanjih razberejo določene specifične podatke (kdo, kje, kaj, kdaj, koliko, kakšen). Tudi pri preprostem sporočilu je potrebna ustrezna hitrost govora, standardni jezik in pogoste ponovitve.

Govorno sporočanje in sporazumevanje:

- izgovarjava besed je razumljiva kljub naglasu, občasno napačna izgovarjava otežuje razumevanje;
- posredujejo zelo preprosta navodila (na primer pri igri);
- usvojijo osnovno besedišče in številne pomembne slovnične strukture;
- lahko začnejo in končajo kratek dialog, niso pa zmožni vzdrževati daljšega pogovora; pri govoru so še mogoči predolgi odmori in napačni pristopi;
- sodelujejo pri vodeni govorni dejavnosti (igre vlog, opisi, pogovori, dogovarjanje);
- na podlagi odgovorov na vprašanja opišejo sebe in druge, predmete, pojave in dejanja, ki se navezujejo na njihov izkušenjski svet (opis izleta, praznovanje rojstnega dne); pri prostem govoru obvladajo najpreprostejšo slovnico, vendar še prihaja do številnih napak, tudi z osnovnimi strukturami.

Bralno razumevanje:

- so sposobni izluščiti glavno sporočilo enostavnejšega pisanega teksta;
- razumejo preprosta besedila s pogosto rabljenim besediščem (osebna pisma, kratke novice, preprosta navodila);
- iz nekaj odlomkov besedila razberejo določene specifične podatke (kdo, kaj, kje, kdaj, koliko, kakšen);
- znajo prevesti posamezne besede, enostavnejše besedne zveze in stavke;
- se seznanijo z uporabo dvojezičnega slovarja;
- berejo tudi krajše dele besedila in krajša besedila zelo počasi.

Pisno sporočanje:

- znajo pravilno zapisati približno 1000 pismenk v tradicionalni in poenostavljeni obliki;
- znajo tvoriti kratka, preprosta sporočila (osebna pisma, sezname);
- usvojijo osnovne oblikoslovne značilnosti besednih vrst;
- urejajo besedne in nebesedne dele besedil;
- dopolnijo besedilo z vrzelmi;
- oblikujejo preprosto besedilo z uporabo podlage, vzorca ali navodil (na primer kratek opis osebe, vabilo, voščilo, pozdrave s počitnic, e-sporočilo);
- znajo pisati po nareku in samostojno.

5 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

5.1 Uresničevanje ciljev predmeta

Temeljni cilji predmeta so nuditi učencem sposobnost razumevanja in aktivne uporabe kitajskega jezika in pisave ter splošno poznavanje kulturoloških vsebin povezanim s kitajskim kulturno-civilizacijskim prostorom. Pouk kitajskega jezika in pisave mora biti osredotočen na učence in na proces učenja. Upoštevati mora starost, sposobnosti in potrebe učencev. Omogočati mora razvijanje individualnih sposobnosti, domišljije, ustvarjalnosti, vedoželjnosti, samostojnega izražanja mnenj in kritičnosti. Prav tako mora upoštevati aktualne interese posamezne starostne skupine in jih vključiti v proces poučevanja. Na tak način dosežejo učitelji maksimalen angažma in zanimanje učencev poleg tega pa le-ti postanejo aktivni udeleženci

učnega procesa. Učitelji naj se z učenci posvetujejo o njihovih zanimanjih za glasbo, filme, risanke, knjige in igre in jih upoštevajo pri izbiri besedil in audio-vizualnih gradiv.

Učitelji naj učence vzpodbujajo k delu v manjših skupinah in dvojicah. Tako si bodo ti pridobili samozavest in krepili medsebojno sodelovanje in povezanost. Učitelji naj vzpodbujajo učence k temu, da se bodo znali popravljati tudi sami in med seboj, saj bodo na tak način razvijali samostojnost in samozavest v učenju novega jezika.

Dejavnosti naj bodo čim bolj raznovrstne, da bodo učenci lahko razvijali svoje sposobnosti na različnih področjih. Učitelji naj učence ne silijo, da spregovorijo, če tega sami na začetku ne želijo, temveč jih naj potrpežljivo vzpodbujajo in motivirajo, da se bodo sprostili in si pridobili samozaupanje. Vzdušje v razredu naj bo sproščeno in mora dati učencem občutek spoštovanja do sebe in soljudi.

Dejavnosti morajo ustrezati stopnji jezikovne sposobnosti.

Priporočljivo je, da je pouk sestavljen iz naslednjih sklopov:

1. Pregled domačih nalog.
2. Ponavljanje in utrjevanje obravnavane snovi.
3. Učenje nove snovi.
4. Igra in interakcija med učenci.
5. Sprostitev (petje in poslušanje pesmi, igra, pogovor, ...).

5.1.1 Poslušanje in slušno razumevanje

Slušno razumevanje in razlikovanje tonov v kitajskem jeziku je kompleksen proces, ki zavzema osrednje mesto na začetni stopnji učenja. Učitelji naj temu posvetijo dovršen del učnega procesa. Učence naj uvajajo v tonalni sistem kitajskega jezika preko pesmic, rim, kratkih dialogov, pravljičami in audio-vizualnimi pripomočki. Uporabljati je treba čim več različnih slušnih virov, da se učenci navadijo na nove glasove. Ker imajo slovenski učenci zunaj šole zaenkrat še zelo malo priložnosti za pasivno in aktivno uporabo kitajskega jezika, je potrebno besedila poslušati večkrat. Učitelj naj jasno in razločno izgovarja posamezne tone in njihove kombinacije, da jih bodo učenci usvojili in jih znali ločevati med seboj. Zelo pomembna je pravilna izgovorjava učitelja, da učenci ne pridobijo napačne izgovorjave, ki jo bodo pozneje

vedno težje popravljali.

Pred poslušanjem (in/ali gledanjem) je potreba priprava učencev na dejavnost. Ta priprava poteka na naslednje načine:

- pogovor o temi besedila;
- posredovanje splošnih informacij o situaciji, v kateri se bo tema odvijala, o odnosih med nastopajočimi govorniki, o okoliščinah, razvoju in morebitnih zapletih situacije; na ta način se učence pripravi, da bodo lažje sledili, in da bodo pozorni na tone, jezikovno strukturo, znane in nove besede ter druge elemente pogovora;
- predstavitev novih fraz/besed in vodenje učencev tako, da bodo lahko sami sledili temi;
- preverjanje dosedanjega poznavanja sorodnih vsebin z vprašanji;
- seznanitev učencev z nalogo, ki jo bodo reševali med poslušanjem ali po njem.

Priporočljiva je uporaba slikovnega gradiva.

Pri dejavnostih, ki se tičejo slušnega razumevanja je treba upoštevati dva različna cilja:

- intenzivno razumevanje (iskanje specifičnih informacij);
- ekstenzivno razumevanje (iskanje globalnega pomena besedila).

Za intenzivno razumevanje se uporabi zvočni posnetek s krajšim besedilom, ki vsebuje konkretne informacije, ki jih učenci lahko prepoznajo. Učitelj večkrat ponovi posnetek. Za ekstenzivno razumevanje se uporabljajo daljša besedila, ki se po potrebi ponovijo dvakrat; učenci morajo biti predhodno opozorjeni, da se osredotočijo na bistvo besedila in se ne ustavljajo pri podrobnostih.

Med poslušanjem učenci prepoznajo določene informacije (osebe, kraj, čas, ...) in si jih zapisujejo v tabele ali obkrožajo pravilne/nepravilne odgovore, sledijo vnaprej določenim navodilom, dopolnjujejo besedilo ali risbo. Po poslušanju sledi ustvarjalni odziv na vsebino besedila. Ta proces naj bo čim bolj dinamičen in interaktiven. Učitelj naj vzpodbuja učence, da izrazijo svoja mnenja, občutja, kritiko.

- Učitelj zastavi vprašanja, na katera učenci odgovarjajo. Učitelj lahko učence razdeli v delovne skupine ali dvojice in vsaki skupini dodeli vprašanja, na katera učenci odgovorijo. Skupine lahko tudi ena drugi zastavijo vprašanja in nanje odgovarjajo.

- Učenci obnavljajo naučeno in pripovedujejo o vsebini besedila.
- Povezujejo informacije s pismenkami.
- Dopolnjujejo povedi s pismenkami in pinyinom ter toni.
- Obkrožajo pravilne/nepравilne odgovore.
- Odigrajo temo besedila.

Za napredovanje pri slušnem razumevanju lahko učitelj vzpodbudi učence, da:

- v besedilu najdejo posamezne besedilne vrste (glagoli, pridevniki, členke, ki opredeljujejo čas, dovršnost, nedovršnost dejanj ...);
- uporabljajo intonacijo, kretnje, ki se pojavljajo v besedilu;
- debatirajo o kitajski kulturi in običajih;
- iščejo vzporednice in razlike z maternim jezikom in kulturo ipd.

5.1.2 Govor in govorno sporočanje

Razvijanju govornih spretnosti je prav tako potrebno posvečati posebno pozornost. Učence je potrebno vpeljati v specifično zlogovno - tonalnega sistema kitajskega jezika. Pri govornem sporočanju naj učitelj vzpodbuja učence, da bodo premostili govorne razlike. V dobi odraščanja je za učence izjemno pomembno, da se ne osmešijo pred ostalim razredom, zato je na začetku priporočljivo delo v dvojicah in manjših skupinah, da si učenci medsebojno pomagajo pridobivati samozavest in sproščenost v izražanju. Učitelj naj na začetku dopušča napake in naj ne prekinja govornega nastopa učenca in govori namesto njega ali nje, saj bodo učenci le tako lahko razvili suverenost v govornem izražanju. Odklone in napake si učitelj zapiše in pripravi primerne vaje za njihovo odpravljanje. Učence naj vzpodbuja, da govorijo počasi in razločno, da bodo lahko jasno izražali tisto kar želijo sporočiti. Ko učenci pridobijo samozavest in sproščenost, naj jih učitelj uvaja v natančno in pravilno izgovorjavo tonov in zlogov.

Govorne dejavnosti naj bodo sprva vodene in preproste. Učitelj sestavi kratke dialoge, lahko tudi v sodelovanju z učenci, ki jih odigrajo. Za pripravo na dialog je priporočljivo delo v skupini. Učenci si lahko v skupinah tudi sami izmislijo svoj dialog in ga odigrajo pred razredom. Vzdušje mora biti sproščeno in povezujoče, da se znebijo strahu pred nastopanjem in napakami. V nadaljnjem učnem procesu pa postane govorno sporočanje bolj samostojno. Učenci pripovedujejo, poročajo, obnavljajo besedilo. Pri govornem sporočanju učenci razvijajo govorno kulturo, zato je pomembno, da se naučijo poslušanja sogovorca, spoštovanja mnenja

drugih, jasnega in primernega izražanja.

Pri razvijanju in govornih spretnosti se uporabijo naslednje metode:

- recitiranje in petje pesmi ali krajših besedil;
- posnemanje krajših stavkov in besedil matičnih govorcev;
- aktivno sodelovanje pri govornih vajah;
- sprostitvene glasovne vaje;
- parafraziranje;
- nadomeščanje s sopomenkami, z zaimkom in opisom;
- uporaba mašil, gest, mimike, risbe.

5.1.3 Branje in bralno razumevanje

V zgodnji fazi učenja je poudarek na razvoju glasovne (toni) in izgovorne (zlogi) spretnosti. V tej fazi uporabljamo besede, krajša besedila, pesmi napisane v pinyinu. Pri branju se učenci osredotočajo na pravilni izgovor zloga in tona. Z glasnim branjem in recitiranjem učenci razvijejo občutek za ritem in melodijo kitajskega jezika.

Bralno razumevanje v naslednji fazi vključuje branje tradicionalnih in poenostavljenih pismenk. Učenci se sočasno učijo obeh sistemov, zato naj bodo besedila na začetku zelo kratka in brez zapletenih slovničnih struktur. Učenci se postopoma učijo radikale pismenk (tradicionalni in poenostavljeni zapis radikala), ki jim omogoča hitrejše branje, pisanje in razumevanje pismenk. Pomembno je tudi učenje uporabe slovarjev, v katerih iščejo nove besede, ki jih v besedilu ne poznajo. Iskanje pismenk po slovarju je sicer nekoliko zamudno, a hkrati zelo kreativno in zabavno delo, ki naj se izvaja po parih. Primerna besedila so stripi, zgodbice, anekdote, življenjepisi znanih osebnosti, basni, šale, chengyuji, duiliani, s katerimi odkrivajo tradicionalno in sodobno kitajsko družbo, njene navade, običaje in posebnosti. Poleg literarnih besedil lahko učenci berejo tudi funkcionalna besedila, kot so oglasi, reklame, jedilni listi ipd.

Učenci naj berejo tako na glas kot tudi potih. Pri tistem branju se učenci osredotočijo na vsebino besedila, pri glasnem branju pa je pozornost usmerjena na pravilno in natančno izgovorjavo zlogov in tonov.

V naslednji fazi učenci dobijo daljša besedila, iz katerih so sposobni izluščiti bistvo in o njem

poročati. Naučijo se preskakovati nepomembne informacije in izpostaviti tiste, ki so pomembne. Ta besedila se berejo hitro in potih.

Priprava na vsebino besedila, ki naj se bere, poteka na naslednje načine:

- napoved teme besedila ali njegov naslov, da lahko učenci sami ugotovijo okvirno vsebino besedišča;
- posredovanje slikovnega gradiva v zvezi s tematiko;
- pogovor z učenci o dani temi, kar vzbudi zanimanje in nudi možnost, da učenci izrazijo svoja stališča, mnenja in znanje o temi.

Med branjem učenci:

- prenašajo podatke v razpredelnice;
- povezujejo besedila ali podatke s slikami;
- odgovarjajo na vprašanja izbirnega ali odprtega tipa;
- izpisujejo neznane ali določene besede;
- urejajo kratke odstavke ali povedi v logičnem zaporedju.

Dejavnosti po branju:

Namen tega dela bralnega procesa je preverjanje razumevanja prebranega besedila, razmišljanje o temi, njeno povezovanje z lastnimi doživetji in občutki ter pridobivanje novih jezikovnih kompetenc. Učenci v tem delu:

- odgovarjajo na zastavljena vprašanja;
- izbirajo pravilne in napačne trditve;
- oblikujejo besedilo s pomočjo ključnih besed;
- dopolnjujejo novo besedilo s pridobljenih besediščem.

Priporočljivo je delo v manjših skupinah ali parih.

5.1.4 Pisanje in pisno sporočanje

Pisanje kitajskih pismenk je kompleksen spoznavni proces, ki učencem omogoča globlje razumevanje kitajske kulture in jezika. Temu delu učnega procesa je potrebno nameniti veliko časa, ker se učenci prvič srečajo z logografsko pisavo. Pisanje zaobjema učenje tradicionalnih, poenostavljenih pismenk, kot tudi latiničnega zapisa, pinyin. V prvi fazi se učenci aktivno

ukvarjajo s slednjim, obrobno pa se spoznajo tudi s pismenkami. Za zapis pismenk je izredno pomembno učenje vrstnega reda potez, zato učitelj zapisuje pismenke, potezo za potezo, skupaj z učenci. Istočasno jim mora razložiti, kako je pismenka sestavljena in kaj njeni posamični deli pomenijo (sistema signifik – signifik in signifik – fonetik) ter razložiti njihove povezave, ki tvorijo pomen pismenke. Kot rečeno, se morajo učenci postopoma naučiti vseh 214 radikalov, da bodo lažje pisali in brali pismenke. Pisanje zahteva veliko vaje (tudi doma), zato jih mora učitelj pozitivno motivirati. Učenci naj uporabljajo slovarje in vadbene zvezke za pisanje pismenk.

5.1.5 Jezikovne sposobnosti

Učenje kitajskega jezika je zahteven proces, ki se izvaja kompleksno in vključuje tako spoznavne (kulturna specifika) kot tudi formalno jezikovne procese (glasoslovje s pravorečjem, oblikoslovne, besedilotvorne in besediloslovne). Uvajanje slovničnih struktur naj se izvaja postopoma in ne v obliki podajanja definicij, ki bi se jih morali učenci učiti na pamet, temveč skozi praktično uporabo le-teh. Učenci morajo razviti sporazumevalni nivo na način, da bodo sposobni v določeni situaciji povedati kar želijo in razumeti kar nekdo sporoča.

5.1.6 Besedišče

Učenci morajo poznati osnovno besedišče, ki se uporablja v določenih situacijah in temah. V tem procesu ločimo med pasivnim in aktivnim poznavanjem besedišča. Pri pasivnem poznavanju besedišča učenci prepoznajo določen pomen besed s pomočjo sobesedila ali okoliščin, pri aktivnem pa znajo besede uporabiti v govornem in pisnem sporočanju. Obseg pasivnega besedišča je veliko večji od aktivnega.

Kriterij za izbiro besedišča je lahko pogostost uporabe določenih besed, vendar naj bo izbor podrejen ciljem pouka in potrebam učencev. Učenje novega besedišča naj izhaja iz konteksta. Učenci morajo biti za učenje novega besedišča pravilno motivirani, zato priporočamo razne jezikovne igre, križanke, sestavljanke, audio-vizualne pripomočke, slovarje, pri katerih utrjujejo besedni zaklad v smiselnih situacijah.

5.2 Individualizacija in diferenciacija

Učencem glede na zmožnost in druge posebnosti prilagajamo pouk (notranja diferenciacija) kitajščine kot izbirnega predmeta tako v fazah načrtovanja, organizacije in izvedbe kot pri preverjanju in ocenjevanju znanja. Pri tem smo še posebej pozorni na specifične skupine in posameznike; vzgojno-izobraževalno delo temelji na konceptih, smernicah in navodilih, sprejeteih na Strokovnem svetu RS za splošno izobraževanje:

- Odkrivanje in delo z nadarjenimi učenci,²
- Učne težave v osnovni šoli: koncept dela,³
- Učenci s primanjkljaji na posameznih področjih učenja: navodila za prilagojeno izvajanje programa osnovne šole z dodatno strokovno pomočjo.⁴

5.3 Medpredmetne povezave

Korelacija je mogoča in priporočena z naslednjimi predmeti:

- slovenščina (razlike in podobnosti);
- glasbena vzgoja (učenje kitajskih pesmi, predstavitev znamenite pekinške opere);
- likovna vzgoja (kitajska kaligrafija, tradicionalno kitajsko rezljanje iz papirja);
- zgodovina (kitajska in vzhodnoazijska zgodovina, kulturna pogojenost zgodovinopisja);
- geografija;
- telesna vzgoja (učenje kitajskih rekreativnih veščin kot so tai ji quan, Shaolin gong fu ali qi gong).

5.4 Preverjanje in ocenjevanje znanja

Osnovni namen preverjanja znanja je pridobitev informacij o usvojenem znanju. Te informacije omogočajo preverjanje kakovosti učnega procesa in podajanja znanja kot tudi vsebine učnega načrta. Znanje učencev je potrebno ugotavljati celostno, kar zajema pisno ter ustno obvladovanje obravnavane snovi. Zaobjemati sme le obravnavane vsebine in mora v prvi vrsti vzpodbujati učence, da suvereno izkažejo pridobljeno znanje in ga znajo praktično uporabiti. Preverjanje pa ima tudi funkcijo povratne informacije za učitelja, da lahko na podlagi le-teh

² Sprejeto na 25. seji Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje 11. 2. 1999.

³ Sprejeto na 106. seji Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje 11. 10. 2007.

⁴ Sprejeto na 57. seji Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje 17. 4. 2003.

izboljšša oz. spreminja vsebine učnega procesa, kot tudi potrdi kvaliteto svojega dela.

5.4.1 Diagnostično preverjanje

Preverjanje predhodnega znanja kitajščine ni mogoče, ker se slovenski otroci (večinoma) prvič srečujejo s tem jezikom. Diagnostično preverjanje pa služi predvsem vpogledu v splošno znanje otrok, na podlagi katerega učitelj določi vsebine. V ospredju diagnostične preverbe je znanje maternega jezika, poznavanje jezikovnih znanj in sposobnosti. Učitelj preveri tehnike in metode učenja učencev ter ugotovi, kakšne so splošne sposobnosti učencev določene starostne skupine. Na podlagi teh informacij prilagodi zahtevnost učnega načrta. V tej fazi se učitelj spozna z učenci, povpraša po njihovih interesih in željah ter pričakovanjih in jih upošteva. S tem doseže to, da postanejo učenci akterji in soustvarjalci učnega procesa.

5.4.2 Sprotno preverjanje

Pri sprotnem preverjanju učitelj ugotovi, kako učenci dosegajo cilje učnega procesa, njihov odnos do dela in sodelovanja in njihovo odzivnost na različne dejavnosti in metode dela. Na podlagi teh informacij lahko potrdi ali spremeni svoje učne metode in tehnike, vpeljuje spremembe ter upošteva mnenje in interese učencev.

Oblike sprotnega preverjanja znanja:

1. Opazovanje pridobljenega znanja.
2. Preverjanje domačih nalog.
3. Pisno preverjanje med poukom.
4. Samopreverjanje.
5. Ankete.
6. Drugi načini preverjanja po presoji učitelja.

5.4.3 Končno preverjanje znanja

Končno preverjanje znanja učitelj izvede ob koncu učnega obdobja, šolskega leta ali večletnega obdobja. Pri tem ugotovi celosten razvoj jezikovnih znanj in sposobnosti, ki so jih učenci pridobili v teku učnega procesa.

5.4.4 Slušno in bralno razumevanje

Uporabljamo besedila, ki so bila obravnavana pri pouku. Pred reševanjem naloge mora učitelj jasno in nedvoumno razložiti navodila. Če naloga vsebuje vprašanja, jih lahko učencem vnaprej pove, da se bodo nanje osredotočili med poslušanjem oz. branjem. Čas reševanja mora biti ustrezen zahtevnosti nalog. Če za nalogo izbere avdio pripomoček, naj bo govor počasen in se ga po potrebi tudi ponovi.

Vrste besedil: dialogi, kratke zgodbe, anekdote, stripi, opisi, pogovori o vsakdanjih stvareh ipd.

Vrste nalog: pisne ali ustne, kratke obnove besedil, dopolnjevanje besedila, obkrožanje pravih ali nepravilnih odgovorov, odgovori na vprašanja, poročanje. Če je v nalogi pogovor dveh ali več oseb, ga lahko učenci v dvojicah ali manjših skupinah odigrajo.

5.4.5 Govor

Dejavnosti, s katerimi preverjamo govorne sposobnosti, so različne glede na jezikovno znanje učencev. V začetni fazi naj bodo bolj reproduktivne, kasneje pa naj učenci pokažejo več samostojnosti v izražanju. Poudarek naj bo na interaktivnih nalogah, kjer lahko v vlogi sogovornika nastopa učitelj in/ali učenci med seboj.

Vrste nalog:

- predstavljanje sebe in drugih (simulacija), igranje kratkih dialogov;
- opisovanje dogodkov v sedanjosti, prihodnosti in preteklosti;
- spraševanje, podajanje, izmenjava informacij;
- odgovarjanja na vprašanja vezana na učne vsebine;
- ubesedovanje slikovnih impulzov;
- vodeni dialog;
- recitiranje pesmi.

Pri govoru učitelj opazuje:

- pravilnost izgovorjave zlogov in njihovih tonov;
- gladkost govora;

- samostojnost in jasnost izražanja misli;
- ustvarjalnost in iznajdljivost v novih situacijah;
- ustrezno rabo besedišča glede na sogovornika; sporočilni namen;
- poznavanje teme;
- stavčno strukturo.

Učitelj naj si zapisuje napake in jih po govorni vaji obravnava skupaj z učenci. Med govorom jih naj ne prekinja.

5.4.6 Pisanje

Pisno sporočanje preverjamo s pomočjo vodenih nalog, tj. na osnovi vzorcev in iztočnic. Pri pisanju pismenk moramo biti pozorni na vrstni red potez, pravilnost potez in obliko. Učenci naj si zapisujejo tako pismenke (poenostavljene in tradicionalne) kot tudi latinično transkripcijo pinyin in na pravilnost tonov. Učenci naj svoje izdelke večkrat pregledajo, uredijo, dopolnijo in popravijo. Pisne izdelke učitelj pregleda, popravi in pripíše kar manjka. Učitelj naj bo pri popravljanju pozoren/pozorna na vse elemente pisnega sporočanja, ne le na vsebino. Pomanjkljivosti naj učenci s popravo izdelka poskušajo odpraviti. Učitelj naj jih skozi popravo vodi, odgovarja na njihova vprašanja in dileme.

Oblike nalog:

- pisanje pisem, razglednic, sporočil;
- dopolnjevanje;
- vprašanja in odgovori;
- povezovanje pismenk z zlogi, slikami;
- opisovanje;
- vstavljanje pismenk;
- projektne naloge na izbrano temo;
- prepis tradicionalnih pismenk v poenostavljene pismenke in obratno.

Pri pisanju moramo biti pozorni na:

- pravilni zapis pismenk, zlogov in tonov;
- obliko in čitljivost;
- zgradbo stavka (stavčna in slovnična struktura);

- ustreznost besedišča;
- jasnost izražanja.

5.4.7 Ocenjevanje znanja

Pri ocenjevanju gre za ugotavljanje usvojenega znanja in določitev ocene glede na usvojene standarde znanja. Učitelj se zanj odloči, ko meni, da je obravnavana snov usvojena in utrjena. Priporočamo, da se pred ocenjevanjem opravi preverjanje s katerim bodo učenci dokazali obvladovanje vsaj minimalnih standardov znanja in se tudi pripravili na ocenjevanje. Ocene so številčne v skladu z veljavno zakonodajo. Glede na naravo predmeta je smiselno v vsakem ocenjevalnem obdobju učenca ocenjevati tako ustno kot pisno. Zaključna ocena se določi iz vseh ocen, pridobljenih tekom šolskega leta.

Pri ocenjevanju je potrebno upoštevati naslednja načela:

1. ocenjuje se znanje in ne neznanje;
2. ocenjevanje naj bo stimulatívno;
3. učenci morajo biti seznanjeni s kriteriji ocenjevanja;
4. navodila morajo biti jasna in nedvoumna, vodene naloge naj vsebujejo primere.

Ocenjevanje ustnega sporočanja:

- Uporabljamo naloge in teme, ki so za učence zanimive in smiselne ter jih motivirajo v govorni spretnosti. Priporočamo interaktivne dejavnosti, kot so dialogi, intervjuji, ankete, ki jih učenci odigrajo v parih ali v manjših skupinah. Znotraj ustnega sporočanja lahko učitelj ocenjuje tudi bralno in slušno razumevanje, kjer naj se osredotoči na pravilno izgovorjavo.

Ocenjevanje pisnega sporočanja:

- Naloge vsebujejo izključno obravnavano snov, ki je bila pred ocenjevanjem usvojena in utrjena. Naloge naj bodo čim bolj raznovrstne, da se lahko učenci in učenke izrazijo na različne načine. Priporočljiva je uporaba slikovnega materiala, npr. strip, ki ga morajo učenci dokončati ipd. Poleg pisne spretnosti učitelj ocenjuje tudi bralno in slušno razumevanje, jezikovne zakonitosti ter stavčno in pomensko strukturo.

Vrste pisnega ocenjevanja:

- Šolske naloge, s katerimi ocenjujemo doseženo znanje po določenem tematskem sklopu ali časovnem obdobju. V vsakem ocenjevalnem obdobju pišejo učenci po eno šolsko nalogo. Z obliko nalog in obsegom snovi morajo biti učenci predhodno seznanjeni. Predhodno učenci pišejo nalogo, ki služi preverjanju, da dobijo boljši vpogled v strukturo in zahtevnost nalog. Šolska naloga naj bo sestavljena tako, da lažjim nalogam sledijo težje. Učenci naj imajo dovolj prostora za reševanje nalog. Po tem, ko je šolska naloga popravljena, imajo možnost pisanja poprave.
- Kontrolne naloge so krajše kot šolske naloge, morajo biti vnaprej napovedane in zanje veljajo ista načela kot za šolske naloge.
- V mapo učenci vlagajo svoje izdelke, za katere se z učiteljem dogovorijo na začetku šolskega leta. Prav tako se dogovorijo, po katerih načelih jih bodo izbrali in po katerih kriterijih bodo ob koncu šolskega leta upoštevali pri oblikovanju zaključne ocene.
- Zaključna ocena je sestavljena iz ocenjevanja vseh jezikovnih sposobnosti, razen v primeru objektivnih, individualnih posebnosti učenca (učenci s posebnimi potrebami). V tem primeru upoštevamo prilagoditve, ki izhajajo iz individualnega načrta za učenca.

6. ZNANJA, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA

Učitelji izbirnega predmeta kitajščine morajo biti diplomirani sinologi, ki razpolagajo tudi z ustreznim poznavanjem didaktične oziroma pedagoške metodologije, kajti samo tak kader je lahko kompetenten za podajanje snovi, opisane v učnem načrtu.